

Zwyczaje: święto Matki Bożej Zielnej

Autor: Małgorzata Wróblewska-Borek

Data: 15 sierpnia 2019

Wielobarwne bukiety ze zbóż, ziół, kwiatów i owoców. Misternie wykonane wieńce, pięknie wypieczone chleby, a wszystko jako dziękczynienie za plony. Tak przedstawiają się zwyczaje i tradycyjne obrzędy związane z obchodami święta Matki Bożej Zielnej. Skąd przybyły do nas te zwyczaje i tradycyjne obrzędy?

Uroczystość Matki Bożej Wniebowziętej, zwana również świętem Matki Boskiej Zielnej, przypadająca na 15 sierpnia, jest jednym z najstarszych i najważniejszych świąt maryjnych w roku liturgicznym. Obchodzone jest **od V w. na pamiątkę wzięcia do nieba, z duszą i ciałem, Najświętszej Maryi Panny**. Jeszcze starsza, bo sięgająca III w., jest tradycja święcenia ziół i pierwocin płodów ziemi. Ten obrzęd Kościół katolicki przejął prawdopodobnie jeszcze z kultury antycznej. Podobne zwyczaje związane ze składaniem bóstwom ofiar z płodów ziemi, przed przyjęciem chrześcijaństwa, mieli także **Słowianie**. Później połączono je z **religią chrześcijańską i kalendarzem świąt kościelnych**.

Matki Bożej Zielnej

W polskiej pobożności i tradycji ludowej uroczystość Wniebowzięcia zwana jest świętem Matki Boskiej Zielnej. Dawniej obchodzono ją również jako dzień **Matki Bożej Dożynkowej**, bo zgodnie z rolniczym kalendarzem „na Wniebowzięcie pokończone żęcie”. Lud przynosząc wiązanek zbóż, owoców i roślin, dziękował Matce Bożej za **pomoc w ciężkiej pracy na roli oraz za opiekę nad ludźmi i ich plonami**.

Doskonała siódemka

W większości wiejskich parafii zwyczaje te kultywowane są do dzisiaj. Poświęcenie **zielnych bukietów** jest nieodzownym elementem świętowania. Według starej tradycji bukiet do poświęcenia w Matkę Boską Zielną powinien składać się z **7 lub 77 różnych ziół, zbóż, a także kwiatów**. Siódemka już w Starym Testamencie jest bowiem symbolem doskonałości. Do 7 podstawowych ziół zalicza się: **rumianek, mięta, melisę, bazylię, rozmaryn, lubczyk i nasturcję**. Poświęcone rośliny miały dodatkowo różnorodne zastosowanie.

Ochrona zdrowia i upraw

To jednak nie wszystkie zwyczaje związane ze świętem Matki Bożej Zielnej. Po zakończeniu święta bukietów jednak nie wyrzucano – trzymano je przez cały rok, wierząc, że ochronią dom od nieszczęścia, choroby, czy pioruna. Ufano, że **wyciągnięte z nich zioła są szczególnie skuteczne w leczeniu ludzi i zwierząt**. W niektórych regionach wierzono również, że można zabezpieczyć kapustę, ziemniaki, rzepę i inne późne warzywa przed szkodnikami, jeśli w drodze powrotnej z kościoła do domu pozostawi się święcone „ziele” w brzdach zagonów.

Więcej o historii i obchodach tego święta można przeczytać w artykule: [Zwyczaje na Matki Boskiej Zielnej: co do bukietu](#)